

Sygn. akt II CSK 90/16

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku M. W.

przy uczestnictwie E. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P.

o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 sierpnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M.W. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w G. z dnia 20 października 2015 r., oddalającego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 29 kwietnia 2015 r., którym oddalono wniosek o ustanowienie służebności przesyłu na rzecz E. [...] sp. z o.o. z siedzibą w P.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest zatem korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli jest spełniona przynajmniej jedna z nich. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej, zastrzeżonej dla Sądu orzekającego w innym składzie.

W art. 398⁴ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wnioskodawca oparł wniosek na przesłance wskazanej w art. 398⁹

§ 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje sześć istotnych zagadnień prawnych, odnoszących się do dopuszczalności ustanowienia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu bez określenia nieruchomości władnącej, bez wskazania konkretnej treści tej służebności, a także sposobu jej wykonywania. Wskazał również na potrzebę rozstrzygnięcia, czy służebność przesyłu uregulowana w art. 305¹ do 304⁴ k.c., jest rodzajem służebności gruntowej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale i innych podobnych spraw, wymaga precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). W zasadzie powinno to być zagadnienie nowe, o charakterze rzeczywistym, a nie teoretycznym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi zawierać odrębne, pogłębione wywody wskazujące na zaistnienie powołanych okoliczności (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2008 r., II PK 3/08, nie publ.; z dnia 19 października 2006 r., IV CSK 246/06, nie publ.; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, nie publ.; z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 200/01, nie publ.). Wywód przedstawiony przez skarżącego nie odpowiada powyższym wymaganiom, bowiem odnosi się do problemów prawnych, które wielokrotnie były przedmiotem rozstrzygnięć Sądu Najwyższego. Za istotne zagadnienie prawne uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością, ponadto którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 2/12, nie publ.). O braku konieczności określania nieruchomości władnącej przy ustanawianiu służebności przesyłu przesądzało m.in. w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, BSN 2008, nr 10, s. 7 oraz w postanowieniach Sądu Najwyższego: z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12,

z dnia 16 stycznia 2013 r., II CSK 289/12, z dnia 14 czerwca 2013, V CSK 321/12, z dnia 18 września 2014 r., V CSK 553/13 - nie publ. Z kolei sposób korzystania z nieruchomości uzasadniający posiadanie służebności przesyłu został zdefiniowany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., (II CSK 504/12, nie publ.). Na temat charakteru służebności przesyłu wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 30 września 2009 r., II FSK 380/09, nie publ. Należy również podnieść, że definicji istotnego zagadnienia prawnego nie spełniają kwestie, które mogą zostać rozwiązane za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 - nie publ.). Do takich zaś należy wykładnia systemowa. Jeżeli zatem przepisów o służebności przesyłu nie zamieszczono ani w rozdziale I, dotyczącym służebności gruntowych, ani w rozdziale II, odnoszącym się do służebności osobistych, a jednocześnie w art. 305⁴ k.c. przewidziano odpowiednie zastosowanie przepisów o służebnościach gruntowych do służebności przesyłu, oznacza to, że służebność przesyłu nie jest rodzajem służebności gruntowej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. *a contrario* odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

jw

I.n